

termékkel a 12/B. § (2) bekezdése szerinti termékértékesítést – azaz import távértékesítést – teljesít a Közösség valamely tagállamában.

Az alanyi adómentes adóalanyra vonatkozó új szabályok 2022. november 24-én léptek hatályba, de 2022. január 1-jétől alkalmazandók¹³, figyelemmel arra, hogy az alanyi adómentesség naptári évre választható adózási mód.

Mivel az OSS-rendszer három sémája (nem uniós séma, uniós séma, importséma) különböző típusú teljesítésekre terjed ki, ezért lehetséges az is, hogy ugyanaz az adóalany akár több sémába is regisztráljon. A Közösségben letelepedett adóalanyok az uniós szabályozást és az importszabályozást vehetik igénybe. A Közösségen kívül letelepedett adóalanyok akár mindhárom sémát is alkalmazhatják.

2.3. Milyen következményekkel jár az IOSS alkalmazása?

Az adóalany nem köteles a harmadik országból importált termékek távértékesítésére az IOSS szabályait alkalmazni, ha azonban annak alkalmazása mellett dönt, köteles valamennyi olyan ügylettel kapcsolatban e rendszerben teljesíteni az adókötelezettségeit, amely az IOSS alkalmazása alá tartozik.

Az IOSS alkalmazásának következménye, hogy az adóalanynak a harmadik államból importált termék távértékesítésének megkezdése előtt **kérelmeznie kell, hogy a NAV** ilyen minőségében **nyilvántartásba vegye**. Ha az adóalany közvetítővel köteles eljárni, úgy a közvetítő kérelmezi mind a megbízó, mind saját maga nyilvántartásba vételét. A közvetítőt a NAV közvetítői minőségben veszi nyilvántartásba.

A NAV a bejelentés alapján

- közvetlen bejelentkezésnél:
 - az adóalanyt az import egyablakos rendszer nyilvántartásába felveszi, és ezen rendszer alkalmazásához import-azonosítószámot állapít meg, amelyről elektronikusan értesíti az adóalanyt,
- közvetítőn keresztül bejelentkezésnél:
 - a közvetítőnek közvetítői azonosító számot állapít meg, amelyről elektronikusan értesíti a közvetítőt, illetve
 - a közvetítőnek az import egyablakos rendszer alkalmazásához szükséges import-azonosítószámot állapít meg valamennyi, az adott közvetítőt megbízó adóalanynak, amelyről elektronikusan értesíti a közvetítőt.

¹³ Áfa tv. 356. §.

Az IOSS alkalmazásakor az adóalanyt – tagállami bontásban – **bevallási kötelezettség** terheli¹⁴. A bevallást az adóalany vagy a közvetítő havonta, elektronikusan köteles benyújtani az adóhatósághoz, függetlenül attól, hogy az adott adómegállapítási időszakban az értékesítő teljesített-e bevallási kötelezettség alá eső távértékesítést. A bevallást forintban kell elkészíteni, az adómegállapítási időszak utolsó napján érvényes, az Európai Központi Bank (EKB) adott napra vonatkozóan közzétett átváltási árfolyamán. Ha az érintett napon nem tettek közzé átváltási árfolyamot, akkor a következő közzétételi napon kiadott árfolyamot kell alkalmazni.

Az **adót** a bevallás benyújtásával egy időben, legkésőbb a bevallás benyújtására előírt határidőig, a NAV számlájára forintban, átutalással kell **megfizetni**¹⁵, hivatkozva a befizetés alapjául szolgáló adóbevallásra (a bevallás referenciaszámát a közleményrovatban feltüntetve, ezzel lehetővé téve a befizetés adott időszakhoz rendelését).

A **teljesítés és a fizetendő adó megállapításának időpontja** az értékesítés időpontja, azzal, hogy a terméket a fizetés elfogadásakor kell értékesítettnek tekinteni. Eszerint az IOSS-rendszerben a fizetendő adót nem akkor kell megállapítani, amikor a vevőnek a terméket átadják/rendelkezésére bocsátják, hanem amikor a fizetést elfogadják. A fizetés elfogadásának időpontja az az időpont, amikor az IOSS-rendszert alkalmazó adóalany vagy a megbízásából eljáró személy megkapja a fizetési visszaigazolást, fizetési jóváhagyási üzenetet vagy a vevő fizetés iránti kötelezettségvállalását, függetlenül attól, hogy a pénz tényleges kifizetésére mikor kerül sor, a legkorábbi időpontot figyelembe véve.¹⁶

Az IOSS-ben kizárólag a fizetendő adót lehet rendezni, **az előzetesen felszámított adó levonására** az IOSS-rendszerben nincs mód. Ha a belföldön gazdasági céllal nem letelepedett adóalany kizárólag az egyablakos rendszerben van nyilvántartásba véve belföldön, és előzetesen felszámított adót szeretne levonásba helyezni, akkor az adó visszatérítését kizárólag a belföldön nem letelepedett adóalanyok adó-visszatéríttetésére vonatkozó különös szabályok szerint teheti meg.¹⁷

Harmadik országban letelepedett adóalany tekintetében a visszatérítésnek nem feltétele, hogy olyan országban telepedjen le, amellyel Magyarországnak viszonyossági megállapodása van a hozzáadottérték típusú adó visszatérítésére. Ha azonban az adóalany az egyéb tevékenysége folytán belföldön adóalanyként nyilvántartásba van véve, vagy erre lenne kötelezett, akkor az előzetesen felszámított levonható adót a belföldön benyújtandó bevallásában szerepeltetheti.¹⁸

Az említetteken túlmenően az adóalanyt, illetve közvetítőjét **nyilvántartási kötelezettség** is terheli¹⁹, amelynek úgy kell eleget tennie, hogy a teljesítési hely szerinti tagállam adóhatósága által végzett ellenőrzést is lehetővé tegye. Az adóalany a nyilvántartást felhívásra elektronikusan köteles rendelkezésre bocsátani. A közvetítőnek az általa képviselt valamennyi

¹⁴ Áfa tv. 253/U. § (1)-(3) bekezdés.

¹⁵ Áfa tv. 253/U. § (4) bekezdés.

¹⁶ Héa-vhr. 61b. cikk.

¹⁷ Áfa tv. XVIII. fejezet.

¹⁸ A harmadik országos adóalany a NAV által rendszeresített IAFAK nyomtatványon, míg a Közösség más tagállamában letelepedett adóalany az 'ELEKAFA' nyomtatványon nyújthatja be visszatéríttetési kérelmét.

¹⁹ Áfa tv. 253/V. §.